

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-08161/2017-ERU

V Ostravě dne 6. prosince 2017

Č. j. 08161-7/2017-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-08161/2017-ERU s obviněným z přestupku, společností **Mamelom s.r.o.**, se sídlem Duchcovská 284, 417 22 Háj u Duchcova, IČO: 248 34 629, ve věci podezření ze spáchání dvou přestupků podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“) a jednoho přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, ve znění účinném do 30. června 2017 (dále jen „novelizovaný energetický zákon“), rozhodl

t a k t o:

I. Obviněný z přestupku, společnost Mamelom s.r.o., se sídlem Duchcovská 284, 417 22 Háj u Duchcova, IČO: 248 34 629 (dále jen „účastník řízení“), se uznává vinným ze spáchání dvou přestupků podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, a jednoho přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) novelizovaného energetického zákona, kterých se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl

- dne 17. února 2017 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Heřmanova Huť v ulici [REDAKCE] u nemovitosti č. p. [REDAKCE] zemní práce v souvislosti se stavbou „Heřmanova Huť – dostavba kanalizační sítě“, při kterých došlo k poškození nízkotlakého plynovodu PE DN 110,

- dne 27. února 2017 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Heřmanova Huť v ulici [REDAKCE] u nemovitosti č. p. [REDAKCE] zemní práce v souvislosti se stavbou „Heřmanova Huť – dostavba kanalizační sítě“, při kterých došlo k poškození nízkotlaké plynovodní přípojky PE DN 32,

- dne 20. června 2017 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Staňkov v ulici [REDAKCE] u nemovitosti č. p. [REDAKCE] zemní práce v souvislosti s výstavbou obecní kanalizace, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE d 25,

a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení za spáchání tří přestupků podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **úhrnná pokuta ve výši 30 000 Kč** (slovy: třicet tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu, vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 36917.

Odůvodnění

Dne 19. června 2017 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození dvou plynárenských zařízení dvě kontroly ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolních zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 5. září 2017 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 06805-9/2017-ERU a téhož dne také Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 06802-9/2017-ERU. Proti kontrolním zjištěním obsaženým v protokolech o kontrole nepodal účastník řízení žádné námítky.

Dne 24. července 2017 bylo Úřadu postoupeno oznámení Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje, územního odboru Domažlice, obvodního oddělení Holýšov (dále jen „Policie ČR“) č. j. [REDAKCE] k projednání přestupku podle zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích (energetický zákon), kterého se měl dopustit [REDAKCE], bytem náměstí [REDAKCE].

Po prostudování podkladů obsažených ve spisovém materiálu Policie ČR správní orgán dospěl k závěru, že došlé oznámení neodůvodňuje zahájení řízení proti [REDAKCE] dle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, neboť podezřelý z přestupku se jedná, v jehož důsledku došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE d 25, dopustil v postavení zaměstnance účastníka řízení, a poškození uvedeného zařízení překvalifikoval na přestupek účastníka řízení podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolních spisech sp. zn. 06805/2017-ERU a sp. zn. 06802/2017-ERU, které byly převzaty do správního spisu dne 9. listopadu 2017, spisového materiálu Policie ČR dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětných jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ust. § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu a ust. § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky k vydání tohoto příkazu.

V rámci kontroly vedené pod sp. zn. 06805/2017-ERU bylo zjištěno, že zemní práce na stavbě „Heřmanova Hut' – dostavba kanalizační sítě“ (dále jen „stavba“) prováděl účastník řízení na základě Smlouvy o dílo č. [REDAKCE] uzavřené dne 21. prosince 2016 se společností STREICHER, spol. s r.o. Plzeň, IČO: 147 06 768 (dále jen „objednatel“).

Dne 16. ledna 2017 vydal správce plynárenského zařízení ke stavbě na základě žádosti účastníka řízení vyjádření zn. [REDAKCE] s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení. Vytyčení polohy plynárenského

zařízení v terénu bylo provedeno dne 23. ledna 2017 s platností 2 měsíců, o čemž byl vyhotoven Protokol o vytyčení plynárenského zařízení-elektrického zařízení (EZ) číslo: ██████████

Dne 17. února 2017 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Heřmanova Hut' v ulici ████████ u nemovitosti č. p. ██████ při provádění zemních prací souvisejících se stavbou k poškození nízkotlakého plynovodu PE DN 110 (dále také plynárenské zařízení č. ██████) účastníkem řízení.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení nedošlo k přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům. Došlo k úniku 28 m³ plynu do ovzduší za dobu 35 minut, jak vyplývá z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení číslo hlášení v ██████████ ze dne 17. února 2017 (dále jen „protokol o narušení“) a z Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. ██████████ ze dne 23. února 2017. Z protokolu o narušení rovněž vyplývá, že k poškození plynárenského zařízení č. ██████ došlo strojně – typ stroje pásové rýpadlo New Holland. Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly účastníkem řízení bezesbýtku uhrazeny.

V rámci kontroly vedené pod sp. zn. 06802/2017-ERU bylo zjištěno, že zemní práce na výše uvedené stavbě prováděl účastník řízení opět na základě Smlouvy o dílo č. ██████████ uzavřené dne 21. prosince 2016 s objednatelem.

Vyjádření správce plynárenského zařízení k podmínkám provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení bylo vydáno jako u předchozí kontroly pod zn. ██████████. Vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo provedeno dne 23. ledna 2017 s platností 2 měsíců, o čemž byl vyhotoven Protokol o vytyčení plynárenského zařízení-elektrického zařízení (EZ) číslo: ██████████.

Dne 27. února 2017 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Heřmanova Hut' v ulici ████████ u nemovitosti č. p. ██████ při provádění zemních prací souvisejících se stavbou k poškození nízkotlaké plynovodní přípojky PE DN 32 účastníkem řízení (dále také „plynárenské zařízení č. ██████“).

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky plynu ██████ konečnému zákazníkovi a k úniku 1 m³ plynu do ovzduší za dobu 6 minut, jak vyplývá z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení provozovaného GasNet s.r.o. ze dne 27. února 2017 a z Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. ██████ ze dne 1. března 2017. Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu uhradil účastník řízení bezesbýtku.

Účastník řízení ke skutkům ze dne 17. února 2017 a 27. února 2017 kontrolnímu orgánu v písemném vyjádření došlém Úřadu dne 24. srpna 2017 sdělil, že k poškození plynárenského zařízení došlo v důsledku pokládky kanalizačního potrubí ve stísněných podmínkách. Ihned po poškození obou plynárenských zařízení byla věc oznámena provozovateli, který škody odstranil. Obě plynárenská zařízení byla kryta folií a obsypána

v pískovém loži, jejich odhalení bylo prováděno ručně, bohužel při manipulaci s materiálem v jejich blízkosti došlo k jejich poškození.

Ze spisu Policie ČR bylo zjištěno z podání vysvětlení sepsaného s panem [REDAKCE], že pracuje ve funkci stavbyvedoucího u účastníka řízení. Účastník řízení vyhrál výběrové řízení na provádění stavby odvod kanalizace pro město Staňkov, kdy již od 10. června 2017 ve městě provádí stavební práce. O vytyčení inženýrských sítí v ulici [REDAKCE] dostal pan [REDAKCE] protokol o vytyčení dne 23. května 2017 spolu s mapou, v níž jsou tyto sítě zaznamenány. Pracovník společnosti, která vytyčení zajišťovala, provedl před zahájením prací vyznačení sítí sprejem. V protokolu ani v mapce není zaznamenána hloubka uložení sítí a ani přesně na centimetry, kde se toto nachází. Pan [REDAKCE] však ví, že uložení sítí je v hloubce 1 metr pod povrchem. Dne 20. června 2017 pan [REDAKCE] při práci v [REDAKCE] ulici před domem č. p. [REDAKCE] překopl bagrem středtlakou plynovodní přípojku IPE d 25 (dále také plynárenské zařízení č. [REDAKCE]). Přípojka byla před domem zaslepená a na domě nebyl umístěn plynoměr. Přípojka je slepá. Pan [REDAKCE] po události ucítil plyn, a proto zavolał správci plynárenského zařízení na linku 1239 a celou věc jim nahlásil. Následně pracovník správce plynárenského zařízení provedl opravu plynárenského zařízení.

Dne 20. června 2017 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Staňkov v ulici [REDAKCE] u nemovitosti č. p. [REDAKCE] při provádění zemních prací účastníkem řízení k poškození plynárenského zařízení č. [REDAKCE].

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 120 m³ plynu bez přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům (přípojka bez odběru), jak vyplývá z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení číslo hlášení v [REDAKCE] ze dne 20. června 2017 a z Protokolu o úniku plynu z poškozeného [REDAKCE] ze dne 21. června 2017.

Dne 1. července 2017 nabył účinnosti zákon o odpovědnosti za přestupky.

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona a ust. § 91a odst. 1 písm. o) novelizovaného energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval třemi porušeními zákazů poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

Ve všech projednávaných případech je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. Ve všech projednávaných případech přitom není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození tří plynárenských zařízení.

V příkazním řízení bylo dostatečným způsobem z podkladů obsažených ve správním spise prokázáno, že účastník řízení ve všech případech věděl, že činnost provádí v ochranném pásmu plynárenských zařízení a v jeho blízkosti. Vzhledem k tomu, že došlo k poškození plynárenských zařízení, je z těchto okolností zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s maximální opatrností a též podle podmínek stanovených správcem distribuční soustavy.

Správní orgán rovněž poukazuje na skutečnost, že charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o tzv. objektivní odpovědnost, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezpečné a spolehlivé dodávce zemního plynu odběratelům. To v praxi znamená, že v případě provádění jakékoliv činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy i mimo ně, je nutno konat tuto činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jejího provozu, či k jejímu poškození.

Účastník řízení však nepostupoval ani v jednom případě s maximální opatrností, když v případě porušení plynárenských zařízení č. ■ a ■ provedl sice ruční výkop za účelem zjištění uložení plynárenského zařízení (tedy věděl, kde se plynárenské zařízení nachází), ale při následné neopatrné manipulaci s materiálem došlo k poškození plynárenského zařízení. V případě narušení plynárenského zařízení č. ■ bylo plynárenské zařízení poškozeno při práci s bagrem.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním ve všech projednávaných případech porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky dvou přestupků dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona a jednoho přestupku podle stejného ustanovení novelizovaného energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky tří přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky těchto přestupků (škodlivostí přestupků pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky. Správní orgán má za to, že všechna jednání účastníka řízení naplnila rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v prvním a třetím případě lze shledat společenskou škodlivost v porušení zájmu společnosti na bezpečném provozu plynárenské soustavy a ve druhém případě v porušení zájmu společnosti jak na bezpečném, tak na spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození tří plynárenských zařízení s výše uvedenými následky.

Správní orgán se v rámci příkazního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona a stejného ustanovení novelizovaného energetického zákona dospěl k závěru, že účastník řízení s ohledem na výše uvedené nevynaložil ani v jednom z projednávaných případů veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinností zabránil.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání dvou přestupků podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona a jednoho přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) novelizovaného energetického zákona.

V rámci vedeného řízení bylo zjištěno a prokázáno, že se účastník řízení dopustil celkem tří přestupků, za které Úřad ukládá pokutu. Takové jednání právní teorie označuje

za souběh přestupků, který je definován jako případ, kdy stejný pachatel spáchal dva nebo více přestupků dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh stejnorodý, kdy se pachatel více skutky dopustil naplnění stejných skutkových podstat.

Dle ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější.

Správní orgán proto přistoupil k vyhodnocení, který ze tří vytýkaných přestupků je nejpřísněji trestný, příp. jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, který z vytýkaných přestupků je nejzávažnější.

Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona a ust. § 91a odst. 1 písm. o) novelizovaného energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů pokutu, až do výše 15 000 000 Kč. Jelikož se účastník řízení dopustil spáchání tří přestupků podle stejného ustanovení, horní hranice sazeb pokut jsou u všech přestupků totožné.

Správní orgán jako nejzávažnější vyhodnotil jednání účastníka řízení ze dne 27. února 2017, kdy došlo v důsledku poškození nízkotlaké plynovodní přípojky PE DN 32 k přerušení dodávky plynu ■ konečnému zákazníkovi (po dobu 3 hodin a 40 minut) a k úniku 1 m³ plynu do ovzduší oproti dalším dvěma případům, kdy došlo pouze k úniku plynu.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným v příkazním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Účastník řízení svým jednáním poškodil nízkotlakou plynovodní přípojku, tedy z hlediska energetického, zařízení menšího významu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku malého množství plynu do ovzduší a k přerušení dodávky plynu ■ konečnému zákazníkovi, což hodnotí správní orgán jako mírně přitěžující okolnosti.

Jako k přitěžující okolnosti pak správní orgán přihlédl ve smyslu ust. § 40 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky také ke skutečnosti, že se účastník řízení dopustil vytýkaného přestupku v souběhu s dalšími dvěma přestupky.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán jako polehčující okolnost bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a úhradu škody způsobené poškozením plynárenského zařízení a únikem plynu. Účastník řízení nebyl v poslední době evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost.

Správní orgán k výši uložené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře

a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu s ohledem na zásadu absorpce ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložený správní trest tak může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Vzhledem k tomu, že účastníku řízení byla uložena pokuta u samé spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Lukáš Kugler, v. r.
vedoucí oddělení správních řízení Ostrava